Laten we in ieder geval beginnen met dank uit te spreken aan de ambtenaren die er voor zorgen dat deze begroting weer leesbaar en overzichtelijk is.

Ons Etten-Leur is blij met de eerste begroting gebaseerd op het raadsbreed akkoord. Wij zijn van mening dat alles wat we als raad de afgelopen tijd afgesproken hebben, dat dit ruimte heeft gekregen in deze begroting.

Wij willen eerst onze zorg kwijt die meerdere domeinen raken. Zoals wij de maatschappij nu zien, ervaren en terugkrijgen vanuit de inwoners is de druk zo hoog dat we meerdere uitdagingen hebben in de toekomst , anders dan die we wellicht nu voor ogen hebben.

Prestatiedruk, daar is waar wij het over willen hebben. Wij zijn constant bezig met preventie en hoe we de problemen hiermee kunnen oplossen. Maar in hoeverre zijn we ècht bezig met preventie? Alleen met voorlichting gaan we de huidige problemen niet oplossen. Wij zijn bijvoorbeeld enorm geschrokken van de percentages van jongeren die nu rondlopen met suïcidale gedachten. Dit probleem wordt gevoed door de druk vanuit allerlei kanten die deze jongeren ervaren. Na gesproken te hebben met jongeren en onder andere docenten en mensen vanuit de leerplicht sector, zijn we tot de conclusie gekomen dat de prestatiemaatschappij waar we in leven zorgt voor veel gezondheidsproblemen.

De prestatiedruk geldt net zo goed voor volwassenen, waarbij we steeds meer mensen zien met bijvoorbeeld een burn-out. Al heel jong leren wij dat fouten maken mag en dat dat goed is voor je ontwikkeling. Immers, van fouten kun je leren. Maar vervolgens rekenen we mensen wel af op die fouten. Zo mag je bijvoorbeeld niet meer dan 2x blijven zitten. Op het werk moet je steeds meer cijfers en administratie bijhouden, verantwoording afleggen en komt dat terug in je beoordelingsgesprek. Zo gaan bijvoorbeeld allerlei administratieve handelingen in de zorg ten koste van tijd en handen aan het bed en directe zorg voor de patiënten zelf.

Onderwijsinstellingen doen hier ook aan mee. Zoals eerder vermeldt met het voorbeeld van blijven zitten. Prestaties en goede cijfers zorgen immers voor instroom aan leerlingen, wat weer meer geld oplevert. Hiermee lijkt geld een drijvende factor geworden. Minder presterende jongeren worden vlak voor examenjaren naar een ander niveau geloodst , waardoor het uiteindelijke slagingspercentage voor een school hoger uitpakt. Zoals we weten zit inmiddels 1 op de 7 jongeren in een zorgtraject. Dit zorgtraject zorgt er ook voor dat jongeren niet op alle niveaus even goed kunnen presteren. Gecombineerd met het feit dat je niet 2x mag blijven zitten, is dat een extra druk voor jongeren, zonder dus te kijken naar de specifieke situatie waarin de jongere zich bevindt.

Ook minstens een half miljoen jongeren in Nederland blijken nog mantelzorger te zijn en dat is slechts van de jongeren waar we het van weten, want mantelzorgers zijn moeilijk in beeld te brengen. Daarnaast zijn ze druk bezig met de zoektocht naar hun eigen identiteit en moet dit nog gecombineerd worden met tal van sociale verplichtingen. En dan vinden wij het gek dat met het dragen van al deze verantwoordelijkheden deze jongeren vroegtijdig uit het veld geslagen zijn. Als je spreekt met volwassenen die op dit moment met geestelijke gezondheidsproblemen kampen, komt een soortgelijk beeld naar boven, begonnen vanuit de jeugd of vanuit de prestatiedruk op het gebied van werk.

Al deze problemen dragen als een soort kettingreactie bij aan situaties op latere leeftijd, zoals een armoedeval, afstand tot de arbeidsmarkt , burn-out en mentale weerbaarheid. Om dit op latere leeftijd op te lossen, kost veel meer, dan het op jonge leeftijd of in een vroeg stadium proberen te voorkomen.

Dit gezegd hebbende zien we graag dat er uitvoerig gesproken gaat worden met het onderwijs om daar die druk weg te halen en ècht maatwerk toe te passen. We willen graag dat er onderzocht wordt of een leerplichtambtenaar meer op preventie ingezet kan worden. Kunnen leerkrachten, mentoren en begeleiders opgeleid worden om eerder signalen bij jongeren te herkennen met betrekking tot bijvoorbeeld suïcide, burn-out, ernstige stress of andere zaken. Eerdere signalering voorkomt erger. Hierdoor wordt hopelijk de druk op de jeugdzorg ook minder. Immers, hoe minder druk bij jongeren, hoe gezonder het is.

Voor de volwassenen zien we graag uitbreiding bij Surplus, gezien de beperkte capaciteit voor onder andere maatschappelijk werk, dementie, en meedenkcoaches. Voor zowel jongeren als volwassenen geldt dat er veel meer ervaringsdeskundigen ingezet moeten worden. Deze mensen zijn letterlijk de reddende engelen voor mensen. Zij zorgen voor een lagere drempel om in contact te komen met de gemeente en weten daarbij de juiste wegen. Hierdoor hopen we meer mensen te helpen.

Mensen helpen kan ook met communicatie door middel van een huis-aan-huis wegwijzer, met daarin de belangrijkste contactgegevens voor hulp op allerlei gebieden.

Voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zien wij in de toekomst graag een bepaalde staffelvorm met betrekking tot de eigen bijdrage. Dit om er voor te zorgen dat de zorg er juist is voor de mensen die het niet kunnen betalen. Daarnaast om de financiële onhoudbaarheid te voorkomen. Wij willen hiervoor graag een motie indienen en aanbieden aan de VNG met het verzoek dit uit te zetten bij alle gemeentes in Nederland.

Op het gebied van armoede hebben we nog vele slagen te maken, helaas zien we een enorme toename aan mensen die in nood komen te zitten. Armoede, een woord dat niemand wil horen in relatie tot zichzelf. Het heeft een enorme, enorme invloed op je hele bestaan, een omvang die je alleen begrijpt als je er zelf in zit of hebt gezeten. Graag zouden we voor het woord armoede een ander woord willen bedenken vanwege het taboe dat er op rust. Wat dat moet zijn weten we niet, maar wellicht kunnen ervaringsdeskundigen hiermee helpen. We hebben ontzettend vele regelingen, instellingen en organisaties die iets kunnen betekenen op dit gebied, alleen weten zij vaak van elkaar niet wat ze precies doen.

Wij zouden graag zien dat hier op ingezet gaat worden, dat er inzichtelijk gemaakt gaat worden wat er allemaal is en wie wat doet, ook op het gebied van nazorg, zodat zij onderling de verbindingen met elkaar kunnen maken.

Daarnaast zien we graag dat er stevig ingezet gaat worden in het bekend maken bij de inwoners wat er allemaal is en belangrijker nog waar men het kan vinden als ze hulp zoeken. Dit moet zo laagdrempelig mogelijk gedaan worden, denk aan bijvoorbeeld de eerder genoemde huis-aan-huis wegwijzer. Het liefst uitgedacht met ervaringsdeskundigen.

Om mensen in de bijstand te helpen, vragen we of Etten-Leur mee kan doen aan een pilot in het kader van het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet.

Wat ook enorm van belang is, is de voedselbank. Zij kampen met een toename van 40% van de aanmeldingen maar zijn hier niet op uitgerust. Wij vragen het college met klem om hierin een actieve rol te spelen en het gesprek aan te gaan of te faciliteren daar waar nodig om deze organisatie waar vele mensen van afhankelijk zijn te huisvesten.

Ervaringsdeskundigen, wij hebben het al een aantal keren benoemd, deze mensen kunnen ons precies vertellen wat er nodig is en hoe de aanpak zou kunnen zijn, zij zijn de weg richting het herstel van vertrouwen en richting de hulp die we kunnen bieden.

Samen in verbinding met alle organisaties, bieden zij ons de weg naar maatwerk, welke hard nodig is in een zorgzame maatschappij, datgene wat wij als Ons Etten-Leur het allerbelangrijkste vinden.